

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z ZAJĘĆ ARTYSTYCZNYCH W GIMNAZJUM SPOŁECZNYM W WYSZYNIĘ

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr83, poz. 562 ze zm.). PSO opiera się na postanowieniach Wewnętrzznego Systemu Oceniania (WSO) obowiązującego w Gimnazjum Społecznym w Wyszyńcu.

WYMAGANIA EDUKACYJNE

1. Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji - percepcja sztuki
- II. Tworzenie wypowiedzi - ekspresja przez sztukę
- III. Analiza i interpretacja tekstów kultury - recepcja sztuki

2. Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

Uczeń:

- 1) odczytuje i stosuje w praktyce podstawowe sposoby zapisu muzyki, korzysta z programów komputerowych służących do nagrywania i przetwarzania dźwięku;
- 2) określa i rozróżnia podstawowe gatunki klasycznej muzyki wokalne, wokaloinstrumentalne i instrumentalne, wybrane rodzaje muzyki jazzowej, rozrywkowej i etnicznej;
- 3) rozróżnia i klasyfikuje na podstawie źródeł dźwięku instrumenty muzyczne oraz rodzaje zespołów wykonawczych;
- 5) charakteryzuje wybrane tańce różnych narodów;
- 6) zna instytucje kultury muzycznej (miejsca wykonywania różnych rodzajów muzyki);
- 7) uczestniczy w kulturze poprzez kontakt z zabytkami i dziełami sztuki współczesnej, mając poczucie związku ze śródziemnomorskim dziedzictwem kultury i tradycją narodową, szanując jednocześnie odrębności innych kręgów kulturowych (zna wybrane krajowe i zagraniczne placówki kultury i instytucje artystyczne);
- 8) korzysta z przekazów medialnych oraz stosuje ich wytwory w swojej działalności (przestrzegając podstawowych zasad prawa autorskiego dotyczących ochrony własności intelektualnej)

2. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń:

- 1) gra lub śpiewa (forma aktywności muzycznej powinna być dostosowana do możliwości i zainteresowań ucznia i realizowana przede wszystkim w zespole) ze słuchu (powtarza wzór lub powtarza i odtwarza wzór z pamięci) oraz z nut piosenki młodzieżowe i turystyczne, pieśni historyczne, patriotyczne, ludowe oraz popularne melodie i tematy z literatury muzycznej, akompaniamenty do piosenek, kanony i proste melodie dwugłosowe; dba o higienę głosu;
- 2) tańczy – wykonuje podstawowe kroki i figury taneczne wybranych tańców;
- 3) tworzy wokalne i instrumentalne wypowiedzi dźwiękowe o różnych funkcjach (np. akompaniament instrumentalny do piosenek, ilustracje muzyczne do treści literackich i plastycznych, własne melodie), improwizuje (np. melodie do podanego tekstu – samodzielnie lub pod kierunkiem nauczyciela, solowo lub w zespole);
- 4) podejmuje działalność twórczą, posługując się środkami wyrazu sztuk plastycznych, innych dziedzin sztuki (fotografika, film) i elementami formy przekazów medialnych, w kompozycji na płaszczyźnie oraz w przestrzeni rzeczywistej i wirtualnej (stosując określone materiały, narzędzia i techniki właściwe dla tych dziedzin sztuki i przekazów medialnych);
- 5) realizuje projekty w zakresie sztuk wizualnych, w tym służące przekazywaniu informacji dostosowanej do sytuacji komunikacyjnej oraz uczestnictwu w kulturze społeczności szkolnej i lokalnej (stosując także narzędzia i wytwory mediów środowiska cyfrowego).

3. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Uczeń:

- 1) świadomie odbiera muzykę – rozpoznaje cechy utworu muzycznego (rodzaje faktury muzycznej: jednogłosową i wielogłosową, wybrane formy muzyki wokalne i instrumentalnej);
- 2) określa różnorodne funkcje muzyki użytkowej i artystycznej;
- 3) rozpoznaje w utworach rytmy polskich tańców narodowych oraz popularnych tańców towarzyskich;
- 4) rozpoznaje aparat wykonawczy muzyki wokalne, instrumentalnej i wokalnoinstrumentalnej (orkiestra, zespół kameralny, solista, chór, rodzaje głosów żeńskich i męskich oraz instrumenty orkiestrowe); 5) ocenia i wartościuje muzykę oraz jej wykonanie, uzasadniając swoje poglądy, dostrzega wartość muzyki ludowej, wartościuje różne kierunki muzyki jazzowej i rozrywkowej – młodzieżowej;
- 5) porządkuje chronologicznie epoki muzyczne, przyporządkowując im reprezentatywnych dla nich kompozytorów oraz utwory muzyczne wysłuchane i omówione na lekcjach;
- 6) wybiera sposób wykonania utworu (ruchem, wokalnie lub na instrumencie) i jego interpretacji

7) rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, postrzegając je w kontekście miejsca tradycji we współczesnej kulturze, a także opisuje związki zachodzące między nimi (posługując się terminologią z zakresu danej dziedziny sztuki).

ZADASY OCENIANIA UCZNIÓW

1. W trakcie procesu nauczania nauczyciel ocenia poziom wiedzy, umiejętności i postaw ucznia, określa jego postępy w opanowaniu wymagań edukacyjnych poszczególnych poziomów przewidzianych w podstawie programowej.
2. Ocena wiedzy i umiejętności stanowi proces złożony oraz wymaga indywidualnej analizy możliwości artystycznych każdego ucznia. Nauczyciel, dokonując oceny, zwraca uwagę przede wszystkim na:
 - poziom uzdolnień i predyspozycji artystycznych ucznia,
 - jego indywidualny wkład pracy potrzebny do realizacji określonych zadań artystycznych,
 - zaangażowanie ucznia w działania artystyczne,
 - uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności artystycznej (ćwiczenia plastyczne, śpiew, gra na instrumentach) i wiadomości z teorii muzyki i plastyki (elementy wiedzy o sztuce),
 - postawę ucznia wobec dóbr kultury i wytworów sztuki,
 - podejmowanie przez ucznia dodatkowych działań artystycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
 - uczestnictwo ucznia w zajęciach,
 - przygotowanie ucznia do zajęć,
3. Przy ocenianiu prac plastycznych, ocenie podlegają następujące elementy pracy:
 - trafność doboru środków ekspresji plastycznej do postawionego problemu / zadanego tematu
 - umiejętne wykorzystanie / kompozycja na płaszczyźnie i w przestrzeni (zastosowanie barw, tonacja, kontrast, plama jako forma wyrazu ekspresji, faktura – poszukiwanie w różnych materiałach, kontrast faktur, poprawność zastosowania perspektywy)
 - wyraz ogólny (inwencja twórcza)
 - staranne wykonanie
4. Przy ocenianiu wiedzy o sztuce, ocenie podlegają następujące elementy:
 - walory językowe i adekwatne używanie terminologii plastycznej w wypowiedziach ustnych i pisemnych
 - znajomość dzieł i ich twórców, zagadnień zgodności sztuki (umiejętność odpowiedzi na konkretne pytanie)
 - osadzenie dzieła w kontekście kulturowym
 - umiejętność dostrzeżenia uwarunkowań mających wpływ na twórców
 - umiejętność analizy i syntezy problemów
 - trafność argumentów w obronie swojej oceny dotyczącej dzieła, kierunku lub problemu
 - umiejętność rozwinięcia postawionego problemu lub tematu
 - radość odkrywania tajemnicy, niewymiernej wartości zawartej w dziełach współczesnych

3. W każdym semestrze uczeń może przed lekcją zgłosić **jedno nieprzygotowanie**, które odnotowane jest w dzienniku papierowym ".". Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje "-", suma trzech "-" jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej. Sumienność będzie oceniona i wyrażona w postaci dodatkowej oceny na koniec semestru.
4. Za aktywną postawę na zajęciach uczeń może zdobyć „+”. Trzykrotne otrzymanie „+” równoznaczne jest uzyskaniu oceny bardzo dobrej.
5. Na uzupełnienie wszelkich zaległości spowodowanych nieobecnością uczeń ma czas nie dłuższy niż **dwa tygodnie**. W przypadku jednodniowej nieobecności na sprawdzianie uczeń pisze w/w prace na następnej lekcji.
6. Sprawdziany obejmujące wiadomości i umiejętności z danego działu lub semestralne zapowiadane są na poprzedzających zajęciach (czyli 7 dni wcześniej). Uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w przypadku swojej nieobecności, a także prawo do jednokrotnej poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie ustalonym przez nauczyciela.
7. Za nie wykonanie zadania (np. zaliczenie piosenki, utworu muzycznego, pracy plastycznej) w terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną ołówkiem w dzienniku (dzienniku elektronicznym "bz"), którą może poprawić w następnym terminie zaliczając zadanie ale otrzymuje wtedy długopisem ocenę o jeden stopień niższą. W przypadku gdy nie zaliczy zadania w następnym terminie otrzymuje ocenę niedostateczną długopisem.
8. Uczeń może być zwolniony z wybranych zadań w sytuacjach uzasadnionych.

SPOSOBY POWIADAMIANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O WYNIKACH

1. W pierwszym tygodniu roku szkolnego uczniowie i rodzice (prawni opiekunowie) zostają zapoznani z zasadami i kryteriami oceniania na lekcjach zajęć artystycznych.
2. O postępach w nauce i ich brakach uczeń i jego rodzice powiadamiani są:
 - poprzez wpis do dziennika elektronicznego i papierowego
 - sprawdzone i ocenione prace pisemne, uczeń otrzymuje do wglądu w dniu otrzymania oceny.
 - podczas zebrań i konsultacji nauczycieli z rodzicami.

SPOSOBY SPRAWDZANIA UMIEJĘTNOŚCI / ROCZNY PLAN KONTROLI

1. Na ocenę semestralną z zajęć artystycznych składają się oceny różnych form aktywności ucznia:
 - posiadana wiedza teoretyczna i historyczna (odpowiedź ustna lub pisemna dotycząca znajomości materiału nauczania) – 1 w semestrze.
 - umiejętności praktyczne (śpiew, gra na instrumentach, tworzenia prostych melodii, rytmów, akompaniamentów, prace plastyczne) - 3-4 oceny w semestrze
 - stosunek do przedmiotu, aktywność na lekcji i zaangażowanie - minimum 1 ocena w semestrze
 - indywidualne osiągnięcia artystyczne (udział w konkursach, festiwalach)- w/g potrzeb
 - prace domowe:
 - a) bieżące – utrwalające lub przygotowujące do opracowania nowej lekcji,
 - b) długoterminowe (praca nad projektem)
 - c) prace nieobowiązkowe, dodatkowe (własna aktywność artystyczna, prowadzenie notatek, referaty, wykonywanie prezentacji itp., jako samodzielna uczniowska propozycja poszerzenia wiadomości i umiejętności) - w/g potrzeb
 - współpraca w grupie - w/g potrzeb

NIEKONWENCJONALNE SPOSOBY NOTOWANIA I OCENIANIA POSTĘPÓW UCZNIĄ

1. Nauczyciel opisuje za co uczeń otrzymał ocenę w górnej i dolnej rubryce dziennika; do niektórych opisów stosuje skróty (A – aktywność, Pd – praca domowa F - flet, P - piosenka).

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

1. Ocena semestralna i roczna jest wynikiem ocen uzyskanych w ciągu semestru oraz podsumowaniem aktywności i zaangażowania ucznia na zajęciach artystycznych.

2. Oceny śródroczne i ocena roczna podsumowują pracę ucznia na lekcjach muzyki i wynikają z przedmiotowego i wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Zgodnie ze skalą cyfrową stosuje się następujące ich odpowiedniki i skróty:

- stopień celujący – 6 (cel.)

- stopień bardzo dobry – 5 (bdb.)

- stopień dobry – 4 (db.)

- stopień dostateczny – 3 (dst.)

- stopień dopuszczający – 2 (dop.)

- stopień niedostateczny – 1 (nast.)

Dopuszcza się stosowanie stopni ze znakiem „+” i „-”, w ocenach bieżących.

Dla sprawdzianów pisemnych z punktowanymi odpowiedziami wprowadza się kryteria procentowe:

- 0 – 35% - niedostateczny (1)
- 36 – 38% - niedostateczny + (1+)
- 39 – 40% - dopuszczający – (2-)
- 41 – 44% - dopuszczający (2)
- 45 – 47% - dopuszczający + (2+)
- 48 – 51% - dostateczny – (3-)
- 52 – 62% - dostateczny (3)
- 63 – 69% - dostateczny + (3+)
- 70 – 77% - dobry – (4-)
- 75 – 82% - dobry (4)
- 83 – 87% - dobry + (4+)
- 88 – 89% - bardzo dobry – (5-)
- 90 – 95% - bardzo dobry (5)
- 96 - 97% - bardzo dobry + (5+)
- 98% - 99% - celujący- (6-)
- 100% - celujący (6)

Kryteria ocen semestralnych i rocznych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych na ocenę bardzo dobrą, a poza tym:

- bierze udział w konkursach plastycznych, festiwalach muzycznych
- orientuje się w wydarzeniach muzycznych w kraju i na świecie
- bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych w szkole i poza szkołą
- posiada imponujący zasób wiedzy i wysoki poziom umiejętności
- wykorzystywał wiedzę plastyczną i umiejętności w nowych sytuacjach poznawczych
- pracował systematycznie, zawsze był przygotowany i aktywny na lekcjach,
- widać jego pasję w rozwijaniu swoich zainteresowań

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w pełni zakres wiedzy i umiejętności objęty programem, a poza tym:

- korzysta ze zdobytej wiedzy i umiejętności
- bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych mu zadań
- aktywnie pracuje na lekcjach, zarówno indywidualnie jak i zespołowo
- jest zawsze dobrze przygotowany do zajęć
- korzysta z wielu różnych informacji
- posiada wiedzę uzyskaną w wyniku rozwijania zainteresowań przedmiotem i umiejętność zastosowania jej w swojej pracy twórczej
- uczestniczył w konkursach przedmiotowych
- stosował swoją wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych
- dobrowolnie wykorzystywał prace związane ze zdobywaniem i z zastosowaniem wiedzy i umiejętności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który w dużym stopniu opanował zakres wiadomości i umiejętności objętych programem, a poza tym:

- korzysta ze zdobytej wiedzy i umiejętności

- poprawnie wykonuje zadania muzyczne
- aktywnie pracuje na lekcjach
- jest przygotowany do zajęć
- pracuje samodzielnie, a gdy ma trudności z niewielką pomocą nauczyciela
- czasami podejmuje dodatkowe zadania plastyczne

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który w wystarczającym stopniu opanował zakres wiadomości i umiejętności objętych programem, a poza tym:

- pracuje niesystematycznie
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach
- nie jest zbyt aktywny na zajęciach
- wykonuje zadania z pomocą nauczyciela

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności objętych programem nauczania, a poza tym:

- pracuje niesystematycznie
- ma duże braki w wiadomościach i umiejętnościach
- nie wykonuje zadań i ćwiczeń
- nie jest aktywny na lekcjach

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności objętych programem nauczania, a poza tym:

- lekceważąco odnosi się do przedmiotu
- nie wykonuje poleceń nauczyciela
- nie podejmuje żadnych wysiłków, by ten stan rzeczy zmienić

DOSTOSOWANIE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA MUZYKI DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- częste podchodzenie do ucznia, ukierunkowywanie w działaniu
- podpowiadanie tematu pracy plastycznej
- pozwalanie na korzystanie ze śpiewników, wzorów, zapisów nutowych
- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.

Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej.

W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie nauczania zarówno w zakresie formy, jaki treści wymagań. Powoduje to obniżenie wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone podstawą programową. Poprawa sprawdzianów odbywać się będzie, na dostosowanych do każdego ucznia warunkach.

Wymagania co do formy mogą obejmować między innym:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- wyznaczanie dłuższego czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
- wolniejsze tempo pracy,
- odrębne instruowanie ucznia,
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie,
- wskazywanie zagadnień, które uczeń musi się bezwzględnie nauczyć

Anna Mielcarska